

Nr 552

Av herr **Larsson, Nils Theodor, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 27, angående vissa bestämmelser till förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 655 i Andra kammaren)

I proposition nr 27 behandlas under avdelning D. frågan om ersättning för inkomstbortfall vid isolering på grund av epizooti. Kungl. Maj:t in-skränker sig däri i huvudsak till att i anslutning till en av veterinärstyrelsen företagen översyn av bestämmelserna i ämnet föreslå riksdagen att godkänna, att i 9 § 8 mom. epizootikungörelsen ett nytt mom. införes, avseende ersättning för utgiven lön till personal, som på grund av isolering eller avspärrning ej kunnat beredas arbete, medan i övrigt hänvisas till den liberalare praxis, som å senare år tillämpats i hithörande ersättningsärenden.

Under remissbehandlingen har emellertid ett flertal remissinstanser, bland dem — förutom tvenne länsstyrelser — Hushållningssällskapens förbund, Sveriges lantbruksförbund, Svenska svinavelsföreningen och Sveriges fjäderfäavelsförening, förordat att 9 § 8 mom. i epizootikungörelsen skulle ändras i överensstämmelse med veterinärstyrelsens i andra hand framförda förslag, som går ut på att kravet på "särskilda skäl" skall borttagas. Innebördens av förslaget i denna del är en uppmjukning av den nuvarande ersättningsregeln, enligt vilken ersättning kan utgå endast "om särskilda skäl därtill föranleda".

Vidare har kommerskollegium, Sveriges lantbruksförbund och Svenska foderämnes- och spannmålsimportörernas förening förklarat sig anse, att frågan om kostnader och förluster i samband med epizooti borde upptagas till behandling i en vidare omfattning än som skett genom veterinärstyrelsens utredning, varvid hänvisats till de ökade risker för spridning av smittsamma husdjurssjukdomar, som uppstått genom det intensifierade varuutbytet och de ändrade utfodringsmetoderna.

Såvitt vi kan bedöma, kan någon entydig utveckling av praxis i liberalare riktning knappast sägas ha ägt rum de senaste åren. Visserligen kräves icke längre ovillkorligen för ersättning att ömmande omständigheter varit för handen, och djurägare synes ha tillerkänts ersättning till följd av förluster genom isolering efter något liberalare grunder än tidigare, men å andra sidan har fall förekommit, då ansökningar om ersättning för lidna förluster till betydande belopp helt lämnats utan bifall. I denna del må bl. a. hänvisas

till Kungl. Maj:ts beslut den 3 januari 1958, enligt vilket en av enskilda importörer och Svenska lantmännens riksförbund gjord ansökan om ersättning för lidna förluster till följd av myndigheternas ingripanden i samband med utbrutna fall av kreatursmjältbrand (anthrax) icke föranledde någon Kungl. Maj:ts åtgärd. I angivna fall beviljades icke någon ersättning, trots att förlusterna var mycket ekonomiskt betungande för vederbörande företag. Importen av de varupartier, från vilken anthraxsmittan härrörde, hade därtill skett i full överensstämmelse med då gällande veterinära införselbestämmelser. I enlighet med dessa hade smittfrihetsbevis från utländsk veterinärmyndighet företetts. Vederbörande importörer hade sålunda trott sig ha vidtagit å dem ankommande åtgärder till förhindrande av smittspridning. Frågan om bedömningen av ersättningsfrågor av denna typ har icke närmare klarlagts i propositionen.

Det ligger i hela folkhushållets intresse, att de smittsamma husdjursjukdomarna effektivt bekämpas. Att spridningen av dessa sjukdomar förhindras är av vikt ej blott med hänsyn till den inhemska kreatursaveln och jordbruksproduktionen över huvud taget utan även med tanke på exporten av animalier, vilken kan lida stort avbräck, om epizootier utbryter och får större omfattning.

Ersättningsfrågan är i själva verket ett centralt problem i detta sammanhang, då det icke kan vara rimligt, att enskilda djurägare, jordbrukskooperativa sammanslutningar eller fodermedelshandlare ensamma skall få bära bördan av förluster till följd av åtgärder, som av myndigheterna vidtages i hela folkhushållets intresse. De ekonomiska konsekvenserna för den drabbade kan nämligen bli mycket vittgående. Det är att märka, att de som närmast drabbas har ytterst ringa möjligheter att gardera sig mot infektion av smittspridande bakterier inom sitt jordbruk resp. sin verksamhet. Kunskaperna om smittspridningsvägarna är ofullkomliga. Den bakteriologiska forskningen på fodermedelsområdet ligger än så länge endast i sitt begynnelsestadium. Icke minst gäller detta salmonellasjukdomarna, som särskilt beröres i propositionen. Angående ersättningen för förluster till följd av myndigheternas ingripande på sistnämnda sjukdomsområde saknas särskilda ersättningsregler för andra fall än för nedslaktat djur och förstörda ägg.

För vår del ansluter vi oss till de krav på utvidgade ersättningsregler, som av de av oss åberopade remissinstanserna föreslagits. Tydliga ersättningsregler skulle sannolikt vara ägnade att underlätta bekämpandet.

Vi anhåller,

att riksdagen måtte
dels med godkännande av vad som i propositionen i övrigt föreslås hemställa, att 9 § 8 mom. inom epizootikun-

görelsen ändras i överensstämmelse med veterinärstyrelsens i andra hand framförda förslag sålunda, att föreskriften om "särskilda fall" slopas,

dels ock hemställa att Kungl. Maj:t måtte låta ytterligare utreda frågan om ersättning av statsmedel för av varuhavare lidna förluster till följd av myndigheternas ingripande för bekämpande av de smittsamma husdjursjukdomarna.

Stockholm den 21 februari 1961

Nils Theodor Larsson

Gösta Jacobsson

G. Ivar Virgin